

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621202921
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7621202921.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobkyne: V. K., N. XX.XX.XXXX, A. M. B. N. M., Q.. G. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom, so sídlom v Svidníku, Makovická 768/20, adresa pracoviska Košice, Moldavská cesta 10/B, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpenému Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom v Trenčíne, 1. mája 173/11, IČO:47 234 679, pobočka kancelárie a adresa na doručovanie Teplická 7434/147, Piešťany, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 01. decembra 2021 sp. zn. 7Csp/107/2021

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 01. decembra 2021 č. k. 7Csp/107/2021-115, okrem výrokov II. a III..

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 01. decembra 2021 č.k. 7Csp/107/2021-115 určil, že úver z úverovej zmluvy č. 6301000474 zo dňa 02.01.2013 je bezúročný a bezpoplatkový (výrok I.). Určil, že zmluvná podmienka v Hlave 14, § 1 úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., k úverovej zmluve č. 6301000474 zo dňa 02.01.2013 v znení: „v prípade omeškania klienta s úhradou splátky je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5 € v prípade prvej upomienky a 12 € v druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie prvej upomienky za dobu trvania zmluvy, nebude poplatok za upomienku účtovaný. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok bude klientovi poplatok za upomienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac, a to vždy len na upomienku zaslanú v listinnej podobe. Po zosplatnení úveru už nebudú poplatky za upomienku klientovi účtované“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (výrok II.). Určil, že zmluvná podmienka v Hlave 14, § 2 úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., k úverovej zmluve č. 6301000474 zo dňa 02.01.2013 v znení: „v prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17 €. Táto pokuta bude spoločnosťou vyúčtovaná maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (výrok III.). Priznal žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (výrok IV.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia úveru z úverovej zmluvy č. 6301000474 zo dňa 02.01.2013 za bezúročný a bez poplatkov a ďalej sa domáhala určenia, že zmluvné podmienky špecifikované v žalobe sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že na základe úverovej zmluvy č. 6301000474 zo dňa 02.01.2013 bol žalobkyni ako dlžníkovi poskytnutý spotrebiteľský úver (úverový rámec) vo výške 320 €, s úrokom za poskytnutie úveru s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 26,28 % alebo 11,88 %, pričom ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) je vo výške od 43,39 % a priemerná RPMN vo výške 26,70 %. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy boli úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., pre Club Card kreditnú kartu platné od 01.01.2013. Zmluva podľa žalobkyne neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/, j/ a k/ zák. č. 129/2010 Z.z., teda dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 137 CSP, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 1 ods. 1, § 2 písm. a/, b/, d/, g/, h/, i/, j/, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zák. č. 129/2010 Z.z.).

5. Z úverovej zmluvy zo dňa 02.01.2013 súd zistil, že predmetná úverová zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, spĺňa náležitosti v zmysle právnej úpravy definovanej podľa ust. § 52 a nasl. OZ a zároveň podlieha režimu spotrebiteľských zmlúv, ktoré sa spravujú zák. č. 129/2010 Z.z.. Zmluva bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačenom tlačive, do ktorého boli len vpísané údaje týkajúce sa žalobkyne a úveru. Z úverovej zmluvy zistil, že žalovaný poskytol žalobkyni bezúčelový revolvingový úver vo výške 320 €, s výškou mesačnej splátky 4 % z dlžnej sumy, ročnou úrokovou sadzbou vo výške 26,28 %, 11,88 %, priemernou hodnotou RPMN 26,70 %, RPMN 43,93 %, pričom celková čiastka splatená spotrebiteľom mala byť vo výške 385,11 €. Podľa vyjadrenia žalobkyne, tá mu doposiaľ uhradila 914,33 €, pričom dôkazy o týchto úhradách žalobkyňou ani jej právnym zástupcom predložené neboli.

6. Súd dospel k záveru, že predmetná zmluva nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uviedol, že ročná percentuálna miera nákladov je v zmluve uvedená nesprávne, a to v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Poukázal na to, že ročná percentuálna miera nákladov je údaj, ktorý zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť. Je tak indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru, pretože musí zohľadňovať nielen úrok úveru, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. Celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom musia byť vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 zák. č. 129/2010 Z.z. a tak významnosť tohto údaju pre spotrebiteľa a tým aj dôraz na spotrebiteľa o poznateľné uvedenie tohto údaju v zmluve vrátane predpokladov na jeho výpočet a spôsob jeho výpočtu spočíva v tom, že ročná percentuálna miera nákladov je základný porovnávací údaj, ktorý spotrebiteľovi umožňuje jednoduché porovnanie nákladov na úver, o ktorom spotrebiteľ uvažuje. V posudzovanej zmluve nie je správne uvedená RPMN, je uvedená len samotná výška RPMN 43,93 %, pričom v zmluve nie sú vôbec uvedené predpoklady na výpočet RPMN, čo je potrebné posudzovať rovnako, ako keby RPMN nebola uvedená vôbec. V tejto súvislosti poukázal súd na závery rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/17 Danko, na ktoré v odôvodnení žaloby poukázala žalobkyňa, vychádzajúc z ktorého rovnako ako neuvedenie RPMN v zmluve o úvere sa musí posudzovať situácia, keď zmluva obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, čo má rovnaké dôsledky, ako keby RPMN v zmluve nebola uvedená vôbec. To nasvedčuje v prospech oprávnenosti požiadavky žalobkyne, že z hľadiska dotknutej náležitosti pre záver o jej danosti sa vyžaduje nielen uvedenie výslednej hodnoty RPMN, ale tiež jej matematický výpočet znázornený prostredníctvom nielen všeobecného vzorca pre jej výpočet, ale priamo vzorca s doplnením konkrétnych údajov k výpočtu použitých. Súd mal za to, že do RPMN sa zahŕňajú celkové náklady spojené s úverom, teda do jej výpočtu sa zahŕňa nielen výška úrokovej sadzby, ale aj výška ostatných poplatkov spojených s úverom a pre spotrebiteľa ide o najdôležitejší údaj, keďže mu umožňuje najjednoduchšie porovnanie ceny jednotlivých spotrebiteľských úverov. Nesprávny výpočet RPMN žalovaným spočíval v tom, že nepostačuje len uvedenie výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN, ktorými sú uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Zákonodarca jednoznačne stanovil povinnosť subjektu poskytujúcemu spotrebiteľský úver,

uviesť v zmluve presný údaj o hodnote RPMN, pričom na túto povinnosť poukazujú opakovane súdy SR v rámci svojich rozhodnutí. V predmetnej zmluve absentuje správny údaj o hodnote RPMN, a preto predmetný spotrebiteľský úver sa považuje v zmysle § 11 ods. 1 v spojení s § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov.

7. Zároveň sa súd nestotožnil s tvrdeniami žalobkyne o ďalších dôvodoch, pre ktoré je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, avšak s poukazom na vyššie uvedený záver súdu nebola prekážkou daná skutočnosť pre konštatovanie, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Čo sa týka námietky žalobkyne, že úroky tak ako sú uvedené v zmluve vo výške 26,28 % a 11,88 % nie sú určité a úrok vo výške 26,28 % je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko oproti priemernej úrokovej sadzbe 11,97 % je viac ako dvojnásobný a znamená značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov úverovej zmluvy súd uviedol, že sa stotožňuje s argumentáciou žalovaného. Ten uviedol, že v konkrétnom prípade ide o zmluvu s dobou trvania neurčitou, ktorá nespadá pod kritéria dĺžky trvania od 1 do 5 rokov. V prípade trvania zmluvného vzťahu nad 5 rokov je výška priemernej úrokovej sadzby stanovená na hodnotu 14,27 %, k čomu žalovaný priložil listinný dôkaz - priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny k druhému štvrtroku 2013. Podľa týchto údajov hodnota v úverovej zmluve neprevyšuje ani dvojnásobok výšky priemernej úrokovej sadzby, navyše ide o produkt kreditnej karty, pri ktorej aj samotný bankový inštitút poskytuje vyšší úrok ako v prípade hotovostného úveru. Súd preto neposudzoval ročnú úrokovú sadzbu uvedenú v úverovej zmluve za takú, ktorá by mala byť v rozpore s dobrými mravmi, čo by malo mať za následok neprijateľnosť danej zmluvnej podmienky. Pokiaľ ide o dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru ako náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z.z. súd poukázal na to, že zákon neuvádza, akou formou má byť táto náležitosť v zmluve uvedená. Súd sa pri hodnotení tejto zákonnej náležitosti stotožnil s argumentáciou žalovaného, že predmetná zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a predmetný úver má charakter revolvingového úveru, nie je preto možné určiť presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Táto náležitosť zmluvy je uvedená v Hlave 8, § 1 úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., pre Club Card - kreditnú kartu - ITK113P platné od 01.01.2013. K tvrdeniu žalobkyne, že zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov súd uviedol, že zmluva uvádza iba percentuálnu výšku mesačnej splátky a priamo zo zmluvy nevyplýva, aká časť splátky, resp. v akom poradí je splátka započítaná na úhradu istiny úveru úroku a aká na poplatky. Poukázal na rozhodnutie súdneho dvora EÚ, C-42/15 účastníkov Home Credit Slovakia a.s., c/a Klára Biróová, v ktorom Súdny dvor konštatoval, že čl. 10 ods. 1, 2 Smernice EP a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v spojení s čl. 3 písm. m/ Smernice sa má vykladať tak, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti čl. 10 ods. 2 Smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Zmluva úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s čl. 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej úprave. Na predmetné rozhodnutie Súdného dvora EÚ reagovala aj NR SR, ktorá dňa 12.10.2017 prijala zák. č. 279/2017 Z.z., ktorým s účinnosťou od 01.05.2018 upustila od požiadavky členenia splátok spotrebiteľského úveru na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov. Vyššie uvedenú zmenu zákonodarca odôvodnil skutočnosťou, že bez takejto zmeny by bol zákon o spotrebiteľských úveroch v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES a tiež dôvodom, že týmto krokom zákonodarca napráva skutočnosť, že Slovenská republika pri implementácii smernice išla napriek požiadavke tzv. úplnej harmonizácie nad rámec podmienok stanovených smernicou. Samotný zákonodarca tak priamo potvrdil, že zákon je v tejto otázke v rozpore so smernicou. V tejto súvislosti súd poukázal aj na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018, v zmysle ktorého eurokonformným výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy výška alebo počet či termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Uvedené ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky.

8. V ďalšom sa žalobkyňa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, pričom súd v tejto súvislosti posudzoval, či nejde o určovací žalobcu podľa § 137 písm. c/, a dospel k záveru, že vo vzťahu k určovaciemu petitu nie je potrebné zo strany spotrebiteľa tvrdiť a ani preukazovať naliehavý právny záujem, pričom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.03.2019 sp. zn. 6Cdo/27/2018.

9. Pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvných podmienok sa súd stotožnil s argumentáciou žalobkyne, že ide o zmluvné podmienky, ktoré napriek požiadavke dobrej viery spôsobujú materiálnu disproporciu ku škode spotrebiteľa v zmysle čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS. Predmetné zmluvné podmienky sú tak dôležité, že majú byť súčasťou samotnej úverovej zmluvy. Uvedené sankcie - poplatky za upomienku a zmluvná pokuta sú stanovené pevnou sumou, ktorá nie je racionálne odôvodnená. Vzhľadom na výšku poskytnutého úveru ich súd hodnotil ako neprijateľné. Zo strany žalovaného nebolo navyše ani preukázané, aby predmetné sankcie boli individuálne dojednané. Pokiaľ aj žalobkyňa mala možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy s predmetnými úverovými podmienkami, nebolo preukázané, aby mohla ovplyvniť obsah, resp. výšku týchto sankcií alebo ich odmietnuť. Súd uviedol, že podstata spotrebiteľskej ochrany spočíva v tom, že dodávateľ spotrebiteľovi nemôže neprijateľné podmienky ani len predkladať. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, koná nepoctivo a musí byť uzrozmeneý s tým, že na takéto neprijateľné podmienky súd neprihliadne. Navyše takéto zmluvné podmienky upravené v úverových podmienkach o sankciách za omeškanie klienta boli už súdmi SR určené za neprijateľné a neprípustné podľa § 53a ods. 1 OZ a neprijateľnosť týchto podmienok vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu ČR z 11. novembra 2013 sp. zn. I.ÚS 3512/11. Na základe uvedeného preto v prípade určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok žalobe vyhovel.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP a úspešnej žalobkyni priznal voči neúspešnému žalovanému plnú náhradu trov konania.

11. Proti tomuto rozsudku, proti výroku I. a súvisiacemu výroku IV., podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne rozhodnutie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne a priznal žalovanému náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

12. Žalovaný zastáva názor, že úverová zmluva spĺňa všetky obligatórne náležitosti v zmysle zák. č. 129/2010 Z.z. a pri ich vyhodnocovaní je nevyhnutným prihliadať na eurokomfortný výklad práva, k čomu dospeli pri svojej rozhodovacej činnosti viaceré tak okresné i krajské súdy. K tomu smeruje aj rozsudok Súdneho dvora EÚ C-485/19 zo dňa 22.04.2021 vo veci LH proti Profi Credit Slovakia, ktorým Súdny dvor vo vzťahu k položeným prejudiciálnym otázkam ustálil: „Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 09.11.2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením uvedeného rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom, ktorý bol v ňom prijatý“. Žalovaný uviedol, že výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená správne spolu s predpokladmi pre jej výpočet, ktoré sú uvedené priamo v úverovej zmluve v zmysle indikatívneho výpočtu. Klient bol pred podpisom úverovej zmluvy presne informovaný o všetkých položkách, ktoré vstupujú do vzorca na výpočet RPMN a sú uvedené aj priamo v úverovej zmluve. Žalovaný preto považuje tak údaj o RPMN, ako aj o predpokladoch jeho výpočtu v úverovej zmluve, za uvedené korektne a v súlade so zákonným ustanovením. Smernica vo svojom ustanovení požaduje uviesť RPMN zrozumiteľne a stručne, čo by malo byť rozhodujúcim kritériom pre eurokonformný výklad predmetného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže pravidlá pre výpočet RPMN stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch aj smernicou nedávajú iné kritérium, má žalovaný za to, že postupoval v súlade so zákonom aj smernicou a ich cieľom a poskytol žalobkyni úplné aj najpresnejšie informácie v požadovanej, zrozumiteľnej a stručnej podobe. Tá žalobkyni umožnila porovnanie úveru ponúkaného žalovaným s akoukoľvek ďalšou ponukou na trhu. Z týchto dôvodov sa žalovaný domnieva, že nemôže ísť o ten prípad, ako je uvedenie nesprávneho údajů v neprospech spotrebiteľa alebo jeho úplné neuvedenie, ktoré vnútroštátna úprava podľa § 11 ods. 1 písm. b/ sankcionizuje tým, že sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Takáto sankcia by nemohla byť považovaná za primeranú, keď žalobca mohol riadne posúdiť rozsah svojich budúcich záväzkov. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na uznesenie Súdneho dvora EÚ zo dňa 16.11.2010 vo veci C-76/10. Aj v zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15 sa vyžaduje v prípade sankcionovania

bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou zmluvy uplatňovanie princípu primeranosti. Aj táto požiadavka by mala byť kritériom pre eurokonformný výklad vnútroštátneho práva. V zmysle bodu 72 rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15: „Za primerané by sa však nemalo považovať, ak v súlade s touto vnútroštátnou právnou úpravou uplatnenie takejto sankcie vyvoláva voči veriteľovi závažné následky v prípade neuvedenia niektorých náležitostí z pomedzi náležitostí upravených v čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, ...“. V zmysle bodu 73 rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15: „...je potrebné odpovedať na siedmu otázku tak, že článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku“. Žalovaný uviedol, že jednotlivé predpoklady pre výpočet RPMN boli špecifikované priamo v úverovej zmluve v časti úver, kde sú uvedené všetky položky, ktoré do vzorca vstupujú, t.j. výška úverového rámca 320 €, ročná úroková sadzba 26,28 %, resp. 11,88 %, mesačná splátka 4 % z dlžnej sumy, ktorá bola každý mesiac presne špecifikovaná vo výpise z účtu, celková čiastka splatná spotrebiteľom 385,11 €, úhrada mesačných splátok vždy do 20. dňa v kalendárnom mesiaci. Žalovaný preto zastáva názor, že v zmluve uviedol správne výšku RPMN spolu s predpokladmi jej výpočtu. Zákon v ust. § 9 ods. j/ neupravuje, aby veriteľ do úverovej zmluvy uvádzal priamo vzorec výpočtu RPMN. Rovnako nie je správne stotožňovať predpoklady výpočtu s matematickým výpočtom, na ktorý žalovaný využíva program aprobovaný Národnou bankou SR. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.12.2019 sp. zn. 41Co/98/2019 a rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 19Csp/229/2019 zo dňa 07.09.2021.

13. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že z rozsudku Súdneho dvora EÚ C-448/17 (bod 3) vyplýva, že úverová zmluva musí obsahovať nielen matematický vzorec výpočtu RPMN, ale tento vzorec musí byť doplnený predpokladmi nevyhnutnými pre uskutočnenie tohto výpočtu, čo znamená doplnenie jednotlivých premenných vo vzorci konkrétnymi číselnými údajmi výpočtu aj s ich pomenovaním, teda všetky predpoklady na výpočet RPMN. V úverovej zmluve však nie sú ani len základné predpoklady najmä výška splátky, počet splátok, uvedenie výšky úrovej sadzby. Tvrdenia žalovaného o tom, že v zmluve je uvedená aj výška mesačnej splátky je zavádzajúce, keďže v zmluve v bode 41 a nie v bode 35 ako to nesprávne označuje žalovaný je uvedené, že výška mesačnej splátky je 4 % z dlžnej sumy, pričom toto nemôže byť určitý a pre spotrebiteľa známy údaj. Je teda nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve nie je dokonca ani možné overiť správnosť výpočtu a určenia RPMN. V tomto smere žalovaný neposkytol žiadne dôkazy, ktoré by preukázali opak. Z uvedeného dôvodu navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch potvrdil ako vecne správny a priznal žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania. Zároveň žalobkyňa žiadala oznámiť termín miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku právnomu zástupcovi žalobkyne.

14. Vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému doručené dňa 16.02.2022. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

15. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

16. Rozsudok vo výroku II. a III., ktorým súd určil neprijateľnosť zmluvných podmienok, nebol odvolaním žalovaného napadnutý, nadobudol právoplatnosť, a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

17. Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal rozsudok vo výroku, ktorým súd určil, že úver z predmetnej úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov (výrok I.) a súvisiaci výrok o trovách konania (výrok IV.).

18. Rozsudok je vo výrokoch I. a IV. vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 3. mája 2022 o 9.55 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 26. apríla 2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

19. Žalovaný v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. že, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

20. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

21. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

22. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy v súlade s ust. § 191 ods. 1,2 CSP, teda každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok v napadnutom výroku I. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. Presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v potvrdenej časti, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalovaného nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku v potvrdenej časti a nie sú spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku.

24. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

25. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetná zmluva nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko obsahuje nesprávny výpočet RPMN spočívajúci v tom, že v zmluve bola uvedená len výška RPMN, no neboli uvedené predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN.

26. Zároveň sa súd nestotožnil s tvrdením žalovanej, že úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z.z. t. j. dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a podľa § 9 ods. 2 písm. k/ cit. zákona, t. j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Tento záver však nebol odvolaním žalobkyne napadnutý, a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

27. Podstatou odvolacích námietok žalovaného bolo, že výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená správne spolu s predpokladmi pre jej výpočet, ktoré boli uvedené priamo v úverovej zmluve v zmysle indikatívneho výpočtu. Jednotlivé predpoklady pre výpočet RPMN boli špecifikované priamo v úverovej zmluve v časti úver, kde boli uvedené všetky položky, ktoré do vzorca vstupujú, t.j. výška úverového rámca 320 €, ročná úroková sadzba 26,28 %, resp. 11,88 %, mesačná splátka 4 % z dlžnej sumy, ktorá bola každý mesiac presne špecifikovaná vo výpise z účtu, celková čiastka splatná spotrebiteľom 385,11 €, úhrada mesačných splátok vždy do 20. dňa v kalendárnom mesiaci.

28. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalovaného, že v zmluve sú uvedené všetky predpoklady pre výpočet RPMN.

29. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 09.06.2013 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

30. Ako vyplýva zo zmluvy o úvere zo dňa 02.01.2013 (čl. 9 spisu), v zmluve samotnej sú uvedené základné parametre úveru, t.j. výška poskytnutého úveru (úverového rámca), ročná úroková sadzba, mesačná splátka 4% z dlžnej sumy, celková čiastka spojená s úverom, termín splatnosti splátky, dátum uzavretia zmluvy.

31. V zmluve je uvedená výška RPMN 43,93% a priemerná hodnota RPMN 26,7%. Zároveň sú uvedené aj predpoklady použité na výpočet RPMN, a to nasledovne: úver bol poskytnutý ako bezúčelový revolvingový, výška limitu úverového rámca 320 €, ročná úroková sadzba 26,28% resp. 11,88%, výška mesačnej splátky 4% z dlžnej sumy, celková čiastka spojená s úverom 385,11 €, termín splatnosti mesačnej splátky je vždy k 20. dňu mesiaca, dátum uzavretia zmluvy 02.01.2013. V zmluve je obsiahnutý aj údaj o poistení zneužitia karty, pričom úhrada za poistenie karty predstavovala sumu 0,5 € mesačne.

32. V zmluve však nie sú uvedené všetky predpoklady nevyhnutné pre výpočet RPMN, pričom spôsob výpočtu RPMN nie je veriteľ v úverovej zmluve povinný uvádzať.

33. Aj napriek tej skutočnosti, že zákon výslovne nešpecifikuje, ktoré údaje ako predpoklady pre výpočet RPMN je nevyhnutné uvádzať v zmluve, zo vzorca uvedeného v prílohe č. 2 cit. zákona, prípadne z kalkulačiek na výpočet RPMN dostupných na rôznych (aj finančných) portáloch na internete je zrejmé, že k základným predpokladom pre výpočet RPMN patria nasledovné povinné údaje: dátum pôžičky, výška pôžičky, periodicita splátok, počet splátok, výška splátky, dátum prvej splátky, splatenie splátky (na konci/začiatku obdobia), a iné dodatočné náklady (zdroj MF SR, interaktívna kalkulačka na výpočet RPMN).

34. Povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie je uvedenie výpočtu RPMN, ale iba uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN, platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré v prejednávanej veci nie sú obsahom zmluvy o úvere.

35. V zmluve nie je uvedený počet splátok, výška splátky ako aj dátum prvej splátky. Aj keď žalovaný namietal, že výška splátky je uvedená ako 4% z dlžnej sumy, odvolací súd konštatuje, že pri takto zadanej výške splátky nie je možné vyčíslieť hodnotu RPMN.

36. Odvolací súd na tomto mieste uvádza, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j/ zák. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a v súčasnosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. h/ zák. 129/2010 Z.z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v spotrebiteľskej úverovej zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, ani špeciálne v zmluve označovať predpoklady pre výpočet RPMN (viď. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 z 24.02.2021).

37. Pokiaľ žalobkyňa namietala neurčitosť výšky splátky formuláciou 4% z dlžnej sumy, pričom žalovaný argumentoval tým, že žalobkyni bol poskytnutý revolvingový úver formou úverového rámca s dobou trvania neurčitou, z čoho vyplýva, že žalobkyňa bola oprávnená opakovane čerpať úver až do výšky úverového rámca, a preto sa konkrétna výška nedá vyčíslieť odvolací súd uvádza, že v prípade revolvingového veru spotrebiteľ nemusí vyčerpať úver jednorazovo, ale môže úver čerpať v rôznych výškach opakovane až do výšky úverového rámca. Tento úver je charakteristický tým, že sa neustále dopĺňa a je iba v kompetencii spotrebiteľa, koľko z neho mesačne vyčerpá. Pri uzavretí revolvingového úveru je preto známa iba výška úverového rámca a nie konkrétna výška poskytnutého úveru.

38. Aj napriek tomu, že revolvingový úver má oproti spotrebnému úveru svoje špecifiká uvedené vyššie, zák. č. 129/2010 Z.z. na tieto špecifiká nereflektuje. Zákon totiž v ust. § 9 ods. 2 výslovne konkretizuje, čo má zmluva o spotrebiteľskom úvere (aj revolvingovom) okrem všeobecných náležitostí obsahovať pod následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Zmluva o revolvingovom úvere (o úvere poskytnutom na základe kreditnej karty) nie je vylúčená z pôsobnosti zák. č. 129/2010 Z.z., s poukazom na ust. § 1 ods.

3 cit. zákona, ktorý taxatívne určuje, čo sa nepovažuje za spotrebiteľský úver. Pretože úver poskytnutý a čerpaný formou kreditnej karty nie je vylúčený z pôsobnosti zák. č. 129/2010 Z.z., veriteľ je povinný i pri revolvingových spotrebiteľských úveroch splniť podmienky upravené v tomto zákone a zmluva o takomto úvere musí obsahovať náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 cit. zákona vychádzajúc zo vstupných údajov.

39. V prejednávanej spore nepochybne zmluva o úvere zo dňa 02.01.2013 neobsahuje náležitosti - počet splátok, výška splátky a dátum prvej splátky, v dôsledku čoho nie je možné vyčíslíť hodnotu RPMN. Nakoľko tieto údaje v zmluve absentujú, nie je ani možné overiť správnosť výšky RPMN uvedenej v zmluve.

40. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, ak dospel k záveru, že predmetný spotrebiteľský úver sa považuje v zmysle ust. § 11 ods. 1 v spojení s ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov.

41. Pokiaľ žalovaný poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, tento rieši otázku výkladu ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. (vo vtedy platnom znení) vo vzťahu k nevyhnutnosti rozkladu splátok (rovnako vo veci C-331/18 Súdneho dvora EÚ), t. j. či každá jednotlivá splátka musí podrobne obsahovať rozpis, aká časť splátky pripadá na zaplatenie istiny, a aká na zaplatenie poplatkov a úrokov. V preskúvanom prípade sa však jedná o odlišný skutkový stav, nakoľko zmluva uzatvorená medzi stranami neobsahuje žiaden údaj o konkrétnej výške splátky a počte splátok.

42. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok vrátane výroku o nároku na náhradu trov konania, okrem výroku II. a III., v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

43. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná, preto má nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému. Odvolací súd preto priznal žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

44. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).